

Nr 1326

Láhka**eanadoallofitnodatbargiid luohpandoarjaga birra addojuvvon lága rievdadeamis**

Addojuvvon Helssegis juovlamánu 30. beaivve 1999

Riikkabeivviid mearrádusa mielde

gomihuvvojit eanadoallofitnodatbargiid luohpandoarjaga birra juovlamánu 16. beaivve 1994 addojuvvon lága (1293/1994) 3 §:a 3 momeanta ja 11 ja 12 §.

rievdaduvvojit 1 §:a 1 ja 2 momeanta, 2, 4 ja 7 §, 9 § ja dan ovddabealde leahkki gaskabajilčála, 10 § ja dan ovddabealde leahkki gaskabajilčála, 13—15 ja 17 §, 18 §:a 3 momeanta, 19 §:a 1 momeanta, 20 §:a 1 momeanta, 21 §:a 1 ja 2 momeanta, 22 ja 23 §, 25 §:a 1 momeanta, 28 §, 29 §:a 1 momeanta, 30 §:a 1 momeanta, 34 §, 35 §:a 2 ja 3 momeanta, 36 §:a 1 momeanta, 37 §:a 3 momeanta ja 40 §:a 2 momeanta,

dakkárin go dain leat 2 § lágas 68/1996, 4 § muhtumassii ovdalis máinnašuvvon lágas, 13 § muhtumasii lágas 342/1999, 19 §:a 1 momeanta lágas 1498/1995 ja 40 §:a 2 momeanta máinnašuvvon lágas 342/1999, ja

lasihuvvojit láhkii odđa 16 a § ja 40 §:ii, dakkárin dat lea muhtumasii máinnašuvvon lágas 342/1999, odđa 5 momeanta čuovvovaččat:

1 §

Dán lágas mearriduvvo eanadoalu árreáláhaga birra, mii

1) luohpama dáhpáhuvadettiin jagiid 1995—1999 vuodduuvvá Eurohpa Ovtastumi oassáiruhtadan vuogádahkii, man birra mearriduvvo eanadoalu árreáláhatdoarjagii guoski Ovtastumi vuogádaga birra addojuvvon rádi ášahusas (EEO) Nr 2079/92; ja

2) luohpama dáhpáhuvadettiin jagiid 2000—2002 vuodduuvvá váldegottálaš vuogádahkii, mii prinsihpaid dáfus vástida rádi ášahusas (EO) Nr 1257/1999 Eurohpa eanadoalu stivren- ja doarjunfoandda (suomag. EMOTR) doarjagis eanadoalu ovddideami várás oaivvilduvvon eanadoalu árreáláhatvuogádaga.

Dán lága vuodul juolluduvvo eanadoalu struktuvrra buorideami várás luohpandoarjja eanadoallofitnodatbargiide, geat bissovaččat heitet bargama eanadoaluin nugo dán lágas lea daddjojuvvon.

2 §

Dán lágas oaivvilda:

1) *eanadoallofitnodatbargi* olbmo, gii bargá eanadoaluin alccesis dahje oktasaš ávkki ovdii;

2) *eanadállu* ovttá dahje eanet dáluid dahje dálloosiid hábmen ovttadaga, masa gullet bealdut ja mii lea oaivvilduvvon eanadállodoaluin bargama várás; go lea jearaldat bozodoaluin bar-

gamis, de eanadállun gehččojuvvo maiddáí boazoeconomiijalágas (161/1990) oaivvilduvvon bozodoalloallu ja eará dansullasaš dálлу;

3) *eanadoallu* luonddu bissovaš buvttadanávccaide vuodduuvvi doaimma, earret meahcedoalu ja guolástusa, nugo ášahusain dárkileapot mearriduvvo;

4) *eanadállodoallu* eanadoalu ja meahcedoalu;

5) *ealáhatlágádus* eanadoallofitnodatbargiid ealáhatlágas (467/1969) oaivvilduvvon eanadoallofitnodatbargiid ealáhatlágádusa; ja

6) *gieldda dálonguovloaláhuseiseváldi* dálonguovloaláhusaid hálldahusa birra gielddain addojuvvon lága (1558/1991) 3 §:s oaivvilduvvon doaimmaorgána, virgehálldašeaddji dahje luohpamušolbmo.

Dat mii dán lágas mearriduvvo eanadoallofitnodatbargi náittosguoimmi birra, guoskaduvvo maiddáí olbmui, geainna eanadoallofitnodatbargi bissovaččat eallá náitalkeahtá oktasaš dálloalalus náittosdililágan dilis ja gii lea oadjujuvvon eanadoallofitnodatbargiid ealáhatlága 1 §:a 2 momeanta 5 čuoggá vuodul.

4 §

Luohpandoarjaga oazžuneaktun lea ahte luohppi lea luohpanbottu ovddit logi jagi áigge bargan eanadoaluin alccesis dahje oktasaš ávkki ovdii.

Dasa lassin gáibiduvvo ahte luohppi lea leamaš uhcimustá viđa jagi áigge dakka ovdal luohpama oadjuduvvon eanadoallofitnodatbargiid ealáhtlága vuodul eanadoallofitnodatbargin. Dalle oaju fámusleahkináiggiin buohtastahttojuvvo áigi, man áigge dáhkáduš lea leamaš gaskkaldahttojuvvon eanadoallofitnodatbargi bargonávccahisvuoda dihte.

Ásahusain mearriduvvo dárbbu mielde dárki-leappot 1 momeanttas oavvilduvvon gáibádusaid birra.

7 §

Luohpandoarjaga oažžuneaktun lea ahte luohppi luohpama oktavuodas bissovaččat heaitá bargamis gávppálaš eanadoaluin. Dasa lassin luohpandoarjaga oažžuneaktun lea ahte luohppi ii bargga meahccedoaluin dienasbargun.

Luohpandoarjaga oažžuneaktun lea ahte luohppi heaitá maiddái bargamis eará go 1 momeanttas oavvilduvvon dienasbargguiguin dahje ahte su dietnasiid dain bargguin sáhtta árvvoštallat báhcit mánotbajis uhcibun go bargiid ealáhtlága (395/1961) 1 §:a 1 momeantta 2 čuoggás oavvilduvvon mearri guovttegeardásažžan. Dalle dienasin ii goittot lohkkujuvvo sosiálahuolahušlágas (710/1982) oavvilduvvon oapmahaččaiddikšundoarjja iige bearašdikšunlágas (312/1992) oavvilduvvon máksu. Ovdalis 5 §:a 2 momeanttas oavvilduvvon dáhpáhusas nuorat náittosguoibmi galgá heaitit dahje geahpedit iežas dienasbarggu mañimustá dalle, go deavdá 55 jagi.

Buolvadatmolsunluohpadeapmi

9 §

Eanadoaluin bargamis heaitin sáhtta dáhpáhušvvat buolvadatmolsunluohpadeami bokte nu, ahte luohppi luohpada eanadálu bealdduid ja buvttadanvisttiid eanadoalu jodiheami várás dálloodoaluin joatki luohpadeamioažžui.

1) geas lea doarvái buorre ámmátlaš dohkálašvuolta eanadoaluin bargamii;

2) gii ii leat deavdán 40 jagi;

3) gean bissovašlundosaš dietnasat eará go eanadálloodoalus ja dálus jodiuvvon eanadálloodoalu lotnolasdoaimmas luohpama áigge árvvoštaladettiin eai mana badjel ásahusas mearriduvvon alimusmeari;

4) gii čájeha ahte luohpanvuoláš eanadállu dahje sutnje šaddi eanadállu lea ekonomalaččat ealindohkálaš;

5) geasa šaddi eanadálu sáhtta geahččat deavdit birrasii, hygienijai ja ealliid buoredillái guoski uhcimusgáibádusaid; ja

6) gii čatnasa gilvit eanadálu šaddadaneatnamiid ja ássat dálus dahje dakkár gaskka duohken das ahte dálle šaddá ortnetmielde dikšojuvvot, go váldá vuhtii earret eará ealliidsuodjalanlága (247/1996) njuolggadusaid, nu guhká go luohppái máksojuvvo luohpandoarjja, uhcimustá goittot viđa jagi áigge.

Go luohppi dálle lea boazodoalodállu dahje dansullasaš dálle, de luohpan sáhtta dáhpáhušvvat luohpadeamiin bohccuid, luohpadeamioažžui dárbbášlaš buvttadanvisttiid ja -rusttegiid 1 momeantta 1-3 čuoggás ásahuvvon eavttuid deavdi luohpadeamioažžui, gii áigu bargagoahtit boazodoaluin ja geasa luohpadeami bokte šaddá boazoeallu, mii deavdá ásahusain mearriduvvon uhcimussturodatgáibádusa. Dalle luohpadeamioažžu galgá čatnasit bargat boazodoaluin nu guhká go luohppái máksojuvvo luohpandoarjja, uhcimustá goittot viđa jagi áigge.

Ásahusain mearriduvvo dárkileappot 1 ja 2 momeanttas oavvilduvvon eavttuid ja mearreáiggi birra, mas 1 momeantta 1, 4 ja 5 čuoggás ásahuvvon eavttut galget mañimustá dievvat. Jos daddjuvvon eavttut eai dieva luohpama áigge, de luohpadeamioažžu galgá addit čatnaseami daid dievvamis ásahuvvon mearreáiggi sisa.

Luohpadeapmi eanadoallofitnodatbargái

10 §

Eanadoaluin bargamis heaitin sáhtta dáhpáhušvvat nu, ahte luohppi luohpada eanadálu bealdeoatnana osiid mielde dahje ollisin lasseenan eanadálloodoalu jodiheami várás ovtta dahje eanet luohpadeamioažžuide.

1) gii luohpama áigge bargá eanadoaluin eanadálus, masa luohppi bealdu šaddá lasseenan;

2) gii lea váldán eanadoallofitnodatbargiid ealáhtlága 1 §:a njuolggadusaid mielde daddjuvvon lágas mearriduvvon uhcimusealáhatdoarjagi guoski oaju eanadálloodoallin;

3) gii ii leat deavdán 55 jagi;

4) gean eanadálu bealdoviidodat luohpadeami bokte lassána uhcimustá guvttiin hektáriin; ja

5) gii čatnasa gilvit dálle šaddadaneatnamiid nu guhká go luohppái máksojuvvo luohpandoarjja, uhcimustá goittot viđa jagi áigge.

Go luohppi dálle lea boazodoalodállu dahje dansullasaš dálle, de luohpan sáhtta dáhpáhušvvat luohpadeamiin bohccuid boazoeaiggadii, gii bargá juo ovddežis boazodoaluin ja gii lea váldán 1 momeantta 2 čuoggás oavvilduvvon oaju boazoeaiggádin ja gii deavdá 1 momeantta 3 čuoggás oavvilduvvon ahkeavttu. Luohpadeamioažžu fit-

nodat galgá luohpadeami geažil lassánit uhcimustá 20 bohccuin. Luohpadeamioažžu galgá čatnasit bargat boazodoaluin nu guhká go luohppái máksujuvvo luohpandoarjja, uhcimustá goittot viđa jagi áigge.

Ásahusain mearriduvvo dárkileappot 1 ja 2 momeanttain oaivvilduvvon eavttuid birra.

13 §

Ovdalis 9 §:a 1 momeanttas ja 10 §:a 1 momeanttas oaivvilduvvon luohpadeapmi sáhtta dáhpuhuvvat maiddá guovtte luohpadeamioažžui ja sudno náiggošguimmiide oktasaččat. Dalle guktot, ja jos jearaldat lea náittosguimmežiin, goittot nubbi galgá deavdit luohpadeamioažžui ásahuvvon eavttuid.

14 §

Go luohppin lea eanadálu oamasteaddji dahje oamasteaddji náittosguoibmi, de bealddu ja buvttadanvistti luohpadeapmi sáhtta dáhpuhuvvat gávppi, skenjkema dahje lonuheami bokte eará go eana- ja meahccedoalloeatnamii. Go luohppin lea 3 §:a 1 momeantta 3 čuoggás oaivvilduvvon olmmoš, de luohpadeapmin gehččojuvvo maiddá leaska ja árbbolaččaid gaskasaš osiidejuogadeami ja árbejuogu.

Go luohppi dálle lea boazodoalodállu dahje dansullasaš dálle, de 9 §:a 2 momeanttas ja 10 §:a 2 momeanttas oaivvilduvvon bohccuid ja buvttadanvisttiid ja -rusttegiid luohpadeapmi sáhtta dáhpuhuvvat gávppi dahje skenjkema bokte.

15 §

Dán lágas oaivvilduvvon luohpama sáhtta geahččat dáhpuhuvvan, go luohpadangirji lea vuolláičállojuvvon.

16 a §

Jos luohppin lea boazodoalli, de luohpan galgá guoskat luohppi ja su náittosguoimmi oamastan buot bohccuide. Go boazodoalli gávppalaš boazodoallu lea nohkan, de luohppái ja su náittosguoimbi sáhtta goittot dárbbu mielde báhcit iežas atnui muhtun boazu. Iežas atnui báhcii bohccuid alimusmeari birra mearriduvvo ásahusain.

17 §

Luohpandoarjaga meari vuodđun leat eanadoallofitnodatbargiid ealahatlága vuodul nannejuvvon bargodietnasat.

Luohpandoarjja čoahkkana vuodđomearis ja dievasmahttinoasis.

18 §

Vuodđomearrái guoskaduvvo, mii bargiid ealahatlága 7 g, 8 ja 8 a §:s mearriduvvo. Vuodđomearri dárkkistuvvo almmolaš bálk- ja haddedásis dáhpuhuvvan nuppástusaid mielde nugo bargiid ealahatlága 9 §:s mearriduvvo.

19 §

Luohpandoarjaga dievasmahttinoassi lea seamma stuoris go dat álbmotealahat, mii luohppái livččii miedihuvvon, jos sus luohpandoarjaga álggedettiin livččii lean vuoigatvuohta bargonávcahisealahahkan miedihuvvon álbmotealahakkii. Dievasmahttinoasi rehkenastedettiin ii goittot guoskaduvvo, mii álbmotealahatlága 25 b §:s ja 28 §:a 1 momeanttas mearriduvvo. Dievasmahttinoasi rehkenastedettiin guoskaduvvo, mii álbmotealahatlágas lea mearriduvvon ealahaga mearrašuvvama birra guimmežiidda maiddá dalle, go jearaldat lea dán lága 2 §:a 2 momeanttas oaivvilduvvon olbmuin. Dievasmahttinmeari mearriddettiin guoskaduvvo álbmotealahatlága 26 §:a 5 momeanta dakkárin go dat lei fámus dalle, go álbmotealahaga rievdeamei birra addojuvvon láhka (547/1993) bodii fápmui. Das manjá go luohpandoarjja lea juolluduvvon, de dievasmahttinoasi mearri dárkkistuvvo dušše dalle, go daddjojuvvon lága 32 a §:a 3 momeanttas oaivvilduvvon bearašgaskavuodat nuppástuvvet.

20 §

Luohpandoarjja galgá ohccojuvvot ovdal 15 §:s oaivvilduvvon luohpama.

21 §

Ohcci galgá laktit ohcamii oassebeliid vuolláičállin luohpadangirjji árvalusa dahje ovdasoahpamuša evttolaš mearrádusa várás.

Ovdalis 1 momeanttas oaivvilduvvon evttolaš mearrádus máhccá, jos árvalusa dahje ovdasoahpamuša vástideaddji loahpalaš luohpadangirji dahje daid mielddus ii leat doaimmahuvvon ealahatlagádussii guđa mánu sisa evttolaš mearrádusa addimis.

22 §

Luohpandoarjja máksujuvvo 15 §:s oaivvilduvvon manimus luohpanáigemearis, ii goittot ovdal go

1) luohppi lea deavdán 55 jagi;

2) luohppi lea heaitán bargamis gávppalaš eanadoaluin ja meahccedoalu dienasbargguiguin nugo 7 §:a 1 momeanttas lea daddjojuvvon;

3) luohppi lea loahpahan dahje geahpedan eará dienasbargguidis dan muddui ahte su dietnasiid dain bargguin sáhtá árvvoštallat báhcit vuollel 7 §:a 2 momeanttas mearriduvvon meari;

4) veajuiduhttindoarjaga máksin lea nohkan dan dáhpáhusas ahte luohppis lea luohpama dáhpáhuvvama áigge leamaš vuoigatvuohta veajuiduhttindoarjagii;

5) luohpanvuloš dálu bealdeoatnama hálddašeapmi ja luohpaduvvon bohccuid oamastanvuoigatvuohta ja 9 §:s oaivvilduvvon dáhpáhusain maiddá buvttadanvistiid ja -rustegiid hálddašeapmi lea sirdašuvvan luohpadeamioažžui; ja

6) luohpadeamioažžu lea deavdigoahtán iežas čatnaseami nugo 9 §:a 1 momeantta 6 čuoggás, 9 §:a 2 momeanttas, 10 §:a 1 momeantta 5 čuoggás dahje 10 §:a 2 momeanttas lea daddjojuvvon.

Luohpandoarjja ii máksojuvvo váilevaš kalendermánotbajis.

23 §

Jos luohpandoarjaga oažžui miedihuvvo dievas bargguhisvuodaealáhat álbmotealáhtlága dahje bargiid ealáhtlága 8 §:a 4 momeanttas oaivvilduvvon lágaid, njuolggadusaid dahje mearrádusaid mielde, de individuála árrealáhat, bargguhisvuodaealáhat, boaresvuodaealáhat dahje áraduvvon boaresvuodaealáhat ja luohpandoarjaga dievasmahttinoassi heaittihuvvo. Jos luohpandoarjaga oažžui miedihuvvon ovdalis máinnašuvvon ealáhat nohká, de dievasmahttinoasi máksigohtet fas ođđasit ealáhaga nohkama čuovvovaš mánotbaji álgu rajes.

25 §

Luohpandoarjja ii máksojuvvo dan kalendermánus, man áigge luohpandoarjaga oažžu lea dienasbarggus ja dine uhcimustá bargiid ealáhtlága 1 §:a 1 momeantta 2 čuoggás oaivvilduvvon meari guovttegeardásažžan mánus. Dalle ii sisaboahtun válđojuvvo vuhtii 7 §:a 2 momeanttas oaivvilduvvon dienas, mii ii lohkkujuvvo dienasbarggus dinejuvvon sisaboahtun luohpandoarjaga juolludettiinge.

28 §

Luohpadeamioažžus lea vuoigatvuohta gaskalduhttit 9 §:a 1 momeantta 6 čuoggás, 9 §:a 2 momeanttas, 10 §:a 1 momeantta 5 čuoggás ja 10 §:a 2 momeanttas oaivvilduvvon čatnaseami

soalddátbálvalusa vázzima, eanadálodollui guoski dahje eanadoalu doarju ámmátlohkamiid dahje eará dohkálaš siva dihte. Go dákkár hehttehus bistá guhkit go jagi, de ealáhtlágádus galgá guhkit čatnasanáiggi vástideaddji áiggiin, jos luohpadeamioažžu ii čájjet ahte son ieš, su guoibmi dahje luohpadeamioažžuin nubbi deavdá čatnaseapmái ásahuvvon geatnegasvuođaid.

29 §

Jos 9 dahje 10 §:s oaivvilduvvon luohpadeamioažžu ii deavdde iežas čatnaseami, iige dát boade 28 §:s oaivvilduvvon dohkálaš siva dihte, de ealáhtlágádus galgá geatnegahttit su buhttet ealáhtlágádussii luohpandoarjaga oaiveopmodatárvvu, mii mearriduvvo Sosiála- ja dearvvasvuodaministeriija nannen ákkaid mielde.

30 §

Luohpandoarjja heaittihuvvo, jos luohppi bargagoahtá eanadoaluin dahje meahccedoaluin 7 §:a 1 momeanttas mearriduvvon gielddu vuostá.

34 §

Dán lága ollašuttimis fuolahit gielddaid dálanguovloaláhuseiseválddit, bargofápmo- ja ealáhusguovddážit, Eana- ja meahccedoalloministeriija, Bálgosiid ovtastus ja ealáhtlágádus.

Dán lága mielde bargofápmo- ja ealáhusguovddážiidda gulli bargguid dikšumis Álánda eanagottis mearriduvvo ásahusain.

35 §

Jos ealáhtlágádusa mielas gieldda dálanguovloaláhuseiseválddi cealkámuš lea čielgasit dulkoma duohken, de ealáhtlágádus sáhtá dasa lassin bivdit ohcama birra bargofápmo- ja ealáhusguovddáža cealkámuša. Jos luohppi lea boazodoalli, de ealáhtlágádus sáhtá bivdit ohcama birra maiddá Bálgosiid ovtastusa cealkámuša.

Ealáhtlágádus čoavdá luohpandoarjagii guoski ohcama, go lea fidnen gieldda dálanguovloaláhuseiseválddi ja, 2 momeanttas oaivvilduvvon dáhpáhusain, bargofápmo- ja ealáhusguovddáža ja Bálgosiid ovtastusa cealkámuša áššis.

36 §

Gielddaid dálanguovloaláhuseiseválddiid, bargofápmo- ja ealáhusguovddážiid ja Eana- ja meahccedoalloministeriija bargun lea ealáhtlágádusa lassin bearráigeahččat ahte luohpandoar-

jaga oažžu ii bargga eanadoaluin ja ahte luohppi ja luohpadeamioažžu čuvvot dán lágas oaivvilduvvon čatnasemiid.

37 §

Cealkámuššii, man gieldda dálonguovloaláhuseiseváldi, bargofápmo- ja ealáhusguovddáš dahje Bálgosiid ovtastus lea addán dán lága vuodul, ii oaččo ohcat nuppástusa váidimiin.

40 §

Jos dán lágas ii nuppeláhkai mearriduvvo, de luohpandoarjaga bearráigeahččamii guoskaduvvojit lága (1336/1992) (láhka meannudeamis, mii čuvvojuvvo dálonguovloaláhusaidda doarjandoaimmaid divššodettiin) njuolggadusat heivvolaš osiin.

Ealáhatlágádusa geatnegasvuolta lea addit Eana- ja meahccedoalloministerijai dárbblaš

Helssegis juovlamánu 30. beaivve 1999

Dásseválldi Presideanta

MARTTI AHTISAARI

dieđuid dán lága mieldásaš ovdduid oažžuin ja čatnaseami addiin eana- ja meahccedoalu struktuvrapolitihkalaš doaibmabijuid birra addojuvvon lágas (1303/1994) oaivvilduvvon bealddu vuovdegilvindoarjjavuogádaga bearráigeahččama várás.

Dat goas dát láhka boahtá fápmui mearriduvvo ásašusain.

Ovdal dán lága fápmuibohtima sáhtá álgit lága ollašuhhtimii guoski doaibmabijuide.

Dát láhka guoskaduvvo, jos luohpan dáhpáhuvá ođđajagimánu 1. beaivve 2000 dahje das maŋŋá, goittot maŋimustá juovlamánu 31. beaivve 2002.

Luohpamiidda, mat leat dáhpáhuvvon ođđajagimánu 1. beaivve 1995 dahje das maŋŋá, goittotge maŋimustá juovlamánu 31. beaivve 1999, guoskaduvvojit dán lága fápmui boadedettiin dálá njuolggadusat, goittotge nu, ahte dán lága 1 §, 18 §:a 3 momeanta ja 40 §:a 5 momeanta guoskaduvvojit maddái daddojuvvon áigge dáhpáhuvvon luohpamiidda.

Ministtar *Erkki Tuomioja*